

мовосвіту письменників постмодерного періоду, що сприяє динамізації й водночас спрощенню мовлення, його узагальненню.

Список використаних джерел:

1. Гладка В.А. Метонімія і метафора: питання диференціації понять // Закарпатські філологічні студії. – Вип. 1. – 2015. – С. 71–75.
2. Голуб И.Б. Стилистика русского языка. – М.: Айрис-пресс, 1997. – 448 с.
3. Качур І.В. Сучасна лінгвістична теорія метонімії: лінгвоконітивний і дискурсивний підходи // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Сер.: Філологія. – 2016. – № 23. – Том 2. – С. 21–25.
4. Мойсеєнко С.М. Метафора та метонімія як лексичні засоби творення образності мови в комп'ютерному дискурсі // Наукові записки. Серія «Філологічна». – 2012. – Вип. 26. – С. 218–221.
5. Ходаковська Н.Г. Лексико-стилістичні засоби поетичного мовлення німецьких поетів-символістів // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – Серія «Філологічні науки». – 2016. – Вип. 1(83). – С. 107–112.

Смоліна О.А.

магістр другого року навчання,

Науковий керівник: Ковалевська Т.Ю.

доктор філологічних наук, професор,

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

АКТУАЛЬНІ СКЛАДНИКИ ПРОФАЙЛІНГОВОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

На даному етапі розвитку суспільства вкрай важливою є оптимізація комунікативних процесів у всіх сферах життя. Серед сучасних дисциплін, які пов'язані із процесом комунікації, профайлінг є однією із центральних та значущих. В ХХІ столітті профайлінг є інструментом для побудови міжособистісної комунікації та ефективної роботи комерційної, банківської, політичної систем тощо.

Актуальність обраної теми зумовлена широким спектром сфер використання профайлінгу та потребою його всебічного дослідження. Окрім того, феномен брехні, який служить об'єктом для профайлінгу, є повсюдним у сучасному рухливому житті, але сягає давнини. Тому маємо великий велику кількість інформації, яку можемо використовувати у нашому дослідженні. Результати нашої роботи можна застосовувати на практиці, тим самим наближуючись до розуміння

профайлінгу як такого та підвищуючи рівень розуміння вербальних та невербальних ознак брехні.

Профайлінг – це поняття, що означає сукупність психологічних методів і методик оцінки та прогнозування поведінки людини на основі аналізу найбільш інформативних особистісних ознак, характеристик зовнішності, невербальної і вербальної поведінки [1].

До теми профайлінгу звертались такі видатні вчені, як П. Екман, Ф. Олдерт, В. Біркенбіл, В. Лабунська, Є. Спіріца, В. Белянин тощо. Зазначимо, що профайлінг – дуже молода наука, тому думки науковців, щодо її статусу різняться. К. Москаленко, О. Назаров, Ю. Аврутін, Ю.М Волинський-Басманов вважають, що це – галузь психології. Є. Спіріца, Т. Ковалевська доводять, що це самостійна наука, яка вивчає вербальні і невербальні складники особистісної поведінки.

Об'єктом для профайлінгу виступає емоційний стан брехні та поведінка зумовлена ним. Для нас цікавим є феномен брехні у поведінці суб'єкта. Неправдива інформація має доволі широкий синонімічний ряд: брехня (контрарний антонім до «правда»), обман, кривда, ошука, фальш, вигадка, наклеп, байка та ін. [4, с. 32].

Мета роботи – дослідити актуальні аспекти профайлінгової ідентифікації на матеріалі теле-шоу «Детектор брехні». Ми обрали для нашого практичного експерименту обрали восьмий випуск сьомого сезону телепередачі «Детектор брехні» від 16.03.2015. Учасниця випуски – Лариса Копьонкіна, відома бізнесвумен, власниця компанії з продажу елітної нерухомості. Цей випуск дає нам можливість ознайомитись з принципами роботи телеграфа та дослідити зміни емоційного стану учасниці під час постанови її питань.

Відповідно до сформульованої мети ставимо перед собою такі завдання:

1. Опрацювати та засвоїти основні теоретичні засади профайлінгу.
2. Ознайомитися та систематизувати основні праці таких видатних вчених, як П. Екман, Ф. Олдерт, В. Біркенбіл, В. Лабунська, Є. Спіріца, В. Белянин тощо.

3. Зробити спробу практичного застосування отриманого матеріалу.

Дмитро Ющенко у своїй статті «Сучасний профайлінг. Менталіст на сторожі наших інтересів» виділяє напрямки, що стали в подальшому основою сучасного профайлінга: криміналістичний, безпека в цивільній авіації, науково-дослідницький, медико-психологічний, спеціальний, психотехнологічний [6].

Основними факторами ідентифікування брехні є вербальні і невербальні показники.

Вербальний аспект є вкрай важливим при визначенні брехні. Пропонуємо взяти за основу термін, поданий в енциклопедії практичної психології. Вербальне спілкування – спілкування словами, мовою, процес обміну інформацією та емоційного взаємодії між людьми або групами за допомогою мовних засобів [3]. Можемо виділити такі основні групи ознак неправдивої інформації: застереження, тиради, ухильні відповіді, постійні спроби змінити тему розмови.

Проте, навіть знаючі основні групи вербальних ознак неправдивої інформації, неможливо отримати 100-відсотковий позитивний результат. Невербальні маркери є не менш важливими. Також потрібно пам'ятати, що якнайкраще можна визначити і правильно інтерпретувати емоцію, якщо сприймати і те, що референт каже, і те, як він це робить у нерозривному синтезі.

На рівні невербаліки неправдиву інформацію засвідчують т. зв. емблеми та ілюстрації [5, с. 53]. Невербальні аспекти неправдивості інформації, особливо ті, що пов'язані з діяльністю ВНС є, певною мірою, більш вірогідними, ніж вербальні, бо вони не залежать від волі і бажання людини щодо їх появи та прояву.

Таким чином, ми спробували проаналізувати вербальні та невербальні маркери брехні, які змогли зафіксувати під час перегляду випуску телепередачі «Детектор брехні». Аналіз цієї передачі дав нам змогу визначити, що емоційна зміна відбувається під час постановки інтимних питань, зачіпання особистих, глибоко хвилюючих учасницю тем. Ця зміна емоційного стану не тільки фіксується датчиками детектора брехні, а й проявляється на вербальному і невербальному рівнях.

На прикладі аналізу випуску передачі «Детектор брехні» ми зробили спробу практично довести та продемонструвати значущість профайлінгу. Нами було зафіксовано характерні показники неправди на рівні вербальної й невербальної поведінки. На рівні вербаліки Лариса вдається до частих повторів, не закінчує фрази, з'являються більш тривалі паузи тощо. На рівні невербаліки Лариса неодноразово потирає ніс, тим самим беручи паузу перед відповіддю. Також Лариса змінює позицію рук – схрещує пальці, утворюючи з них «замок» у відповідь на зауваження, або зміну обставин. Це зазвичай стає ознакою стресу або втрати впевненості. Вона опускає кутки губ вниз, надаючи роті форму перевернутої букви U, що свідчить про сильний дистрес (дискомфорт). Це знаковий мімічний жест або сигнал того, що людина перебуває у стресовому стані [2, с. 105]. також зафіксована велика кількість ілюстрації, приховування великих пальців рук тощо.

Наукову перспективу нашого дослідження вбачаємо в тому, що профайлінг – наука складна, тісно пов'язана з багатьма допоміжними дисциплінами, такими як психологія, мовознавство, лінгвістика тощо. Тому існує потреба в розширенні теоретичної бази та її поглибленому вивченні. Таким чином, на теренах української держави профайлінг, за умови його більш детального вивчення, розширення кола спеціалістів та проведення нових експериментів і використання їх результатів, може полегшити роботу соціальних інститутів та комерційних систем та сприяти оптимізації процесів комунікації.

Список використаних джерел:

1. The Compact Edition of the Oxford English Dictionary / English Dictionary. – New York: Oxford University Press, 1971. – 1616 p.
2. Наварро Д. Я вижу, о чём вы думаете / Д. Наварро, М. Карлинс; пер. с англ. О.Г. Белошеев. – Минск: Попурри, 2009. – 336 с.
3. Невербаліка [Електронний ресурс]. // ПСИХОЛОГІС. Енциклопедія практичної психології: [сайт]. – Режим доступу: <http://psychologis.com.ua/neverbalika.htm>
4. Психологический словарь / под ред. А.В. Петровского, М.Г. Ярошевского. – [2-е изд., испр. и доп.]. – М.: Политиздат, 1990. – 494 с.
5. Экман П. Психология лжи. Обмани меня, если сможешь / П. Экман. – СПб.: Питер, 2010. – 304 с.
6. Ющенко Дмитрий. Современный профайлинг. Менталист на страже наших интересов. – Режим доступу: <https://www.b17.ru/article/30624/>

Стадник Т.О.

бакалавр,

Науковий керівник: Братусь І.В.

кандидат філологічних наук, доцент,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ ДВАДЦЯТОГО СТОЛІТТЯ

Ще в першій половині двадцятого століття тенденції розвитку стилю і моди, вказувала еліта, яка була невеликою групою «кращих» людей світу, нині ж в епоху масовості з'являється право кожному заявити про себе, тепер кожна думка могла бути почутою. І право на погляд, яке має кожна людина, привело до знецінення такого права і як результат до зниження якості таких оцінок, які привели до загальних фраз «за»,